

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., v právní věci

žalobce: **Staves.cz, družstvo**, IČO 26246449
sídlem Lipová 370/6, 602 00 Brno
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Janem Kopřivou, Ph.D.
sídlem Zahradnická 223/6, 603 00 Brno

proti

žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**
sídlem Kolářská 451/13, 746 01 Opava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1680/1.30/16-6, sp. zn. S8-2015-538

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Oblastní inspektorát práce pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj rozhodnutím ze dne 23. 11. 2016, č. j. 15696/8.30/15-24, sp. zn. S8-2015-538, shledal, že žalobce se dopustil správního deliktu na úseku zaměstnanosti podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, tím, že umožnil fyzické osobě – A. Ch., narozený X, státní příslušnost Rumunsko, výkon nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 1 zákona o zaměstnanosti, neboť A. Ch. jakožto člen družstva Staves.cz v období od 11. 2. 2015 do 27. 2. 2015 vykonával na pracovišti Výstavba skladů – stavba CTP na adrese Bratří Štefanů v Hradci Králové závislou práci (pomocné a výkopové práce) mimo pracovněprávní vztah (výrok I.). Za spáchaný správní delikt byla žalobci uložena pokuta ve výši 60 000 Kč (výrok II.) a povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč (výrok III.).
2. K odvolání žalobce žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku přezkoumal citované rozhodnutí oblastního inspektorátu práce. Ve výroku II. o uložení sankce opravil zřejmou nesprávnost ve vymezení rozhodného znění ustanovení pro stanovení pokuty, text „do 30. 9. 2016“ nahradil textem „do 30. 9. 2015“. Ve zbytku odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě žalobce připomněl, že uvedený cizinec vykonával práci z titulu svého členství v družstvu. Podmínkou takového výkonu práce družstevníka pro družstvo není ze zákona uzavření pracovněprávního vztahu, tedy pracovní smlouvy. Nadále zde existuje obchodněprávní vztah členů družstva k družstvu, v rámci kterého může družstvo z času na čas plnit své úkoly vyplývající z jeho činnosti prostřednictvím svých členů tam, kde členství v družstvu není podmíněno pracovním poměrem člena družstva k družstvu. Uvedené nevylučuje ani § 579 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), dle kterého podmiňují-li statuty vznik členství pracovním poměrem k družstvu, může se členem družstva stát pouze osoba způsobilá k uzavření pracovní smlouvy. Statuty žalobce však vznik členství pracovním poměrem člena k družstvu nepodmiňují. Členem žalobce se tak může stát i osoba nezpůsobilá k uzavření pracovní smlouvy. Povinnost vykonávat práci v pracovním poměru nemůže být dovozena ani z úmyslu zákonodárce. Pokud by zákonodárce zamýšlel zavést povinnost vykonávat práci družstevníků v pracovním poměru, pak by jistě explicitně tuto povinnost v zákoně uvedl.
4. Žalobce se ohrazuje vůči tvrzení žalovaného o vzniku členství v družstvu jako účelovém obcházení pracovněprávních předpisů. V družstvu Staves.cz jsou i členové, kteří práci pro družstvo nevykonávají, a naopak jsou zde i zaměstnanci s pracovní smlouvou, kteří nejsou členy družstva.
5. Tvrzení žalobce, že je nutno odlišovat zaměstnance v pracovním poměru od člena družstva, který pouze plní úkoly pro družstvo vyplývající z jeho předmětu činnosti a není zaměstnancem s pracovní smlouvou, podporují i některé veřejnoprávní předpisy. Žalobce se proto domnívá, že jeho členové mohou vykonávat práci pro družstvo vyplývající z předmětu činnosti družstva mimo pracovněprávní vztah.
6. V neposlední řadě žalobce uvedl, že nutnost vždy vykonávat práci pro družstvo v pracovním poměru by odporovala nejen smyslu ochranných ustanovení zákoníku práce,

ale také samotnému zřízení družstva jako takového. Účelem zákoníku práce je nastavit pravidla vztahu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, a to především z toho důvodu, že zaměstnanec je v tomto případě výrazně slabší smluvní stranou, je proto vhodné chránit ho v situacích, kdy by mohl zaměstnavatel zneužít svou ekonomickou či právní sílu. Situace, kdy nejde o zaměstnance, ale o člena družstva, je však naprosto odlišná.

7. Družstevník jako takový není zaměstnancem družstva, nýbrž jeho členem, což je postavení výrazně odlišné od postavení zaměstnance. Družstevníci se dobrovolně sdružují za určitým účelem, a k dosažení tohoto účelu vkládají do družstva vklad v podobě členského příspěvku, za to jim následně náleží odměna a podíl na zisku. Družstevník tedy není družstvu přímo podřízen. Nelze říct, že by družstevník byl ve slabším postavení. Neexistuje proto důvod, aby byl družstevník chráněn zákoníkem práce. Bylo by absurdní pokutovat družstvo a jeho členy za to, že sami sebe nechraň. Pokud by družstevníci měli zájem na větší právní a ekonomické ochraně při výkonu práce, jistě by prostřednictvím svého práva hlasovat na členské schůzi toto opatření prosadili. Plnění úkolů družstevníka pro družstvo nespĺňuje kumulativně všechny znaky závislé práce, a to především vztah nadřazenosti zaměstnavatele a podřazenosti zaměstnance. Takový vztah v sobě zahrnuje kromě dávání pokynů také to, že v případě nesplnění těchto pokynů může přijít nějaká sankce. Družstevníkovi družstva, jehož členství není podmíněno pracovněprávním vztahem, žádná sankce nehrozí.
8. Na podporu svých tvrzení poukázal žalobce na odlišné závěry Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj. V rozhodnutí ze dne 21. 9. 2015, č. j. 14839/9.30/15-16, právě uvedený inspektorát práce konstatoval, že výkon práce družstevníků pro družstvo nemusí být podmíněn uzavřením pracovní smlouvy, mezi družstevníkem a družstvem existuje pracovní poměr nezaložený pracovní smlouvou. V Protokolu o kontrole ze dne 8. 7. 2016, č. j. 11590/9.71/16-8, kde byli při práci kontrolováni členové žalobce, citovaný inspektorát práce neshledal žádné nedostatky, a to ani z pohledu nelegální práce.
9. Žalobce se domnívá, že jmenovaný člen družstva mohl vykonávat práci pro žalobce z titulu svého členství mimo pracovněprávní vztah. Znaky závislé práce nebyly naplněny. Pokutu nelze považovat za přiměřenou, a to vzhledem k počtu kontrolovaných cizinců, jakož i k délce výkonu práce.
10. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí oblastního inspektorátu zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
11. V *doplnění žaloby* ze dne 11. 7. 2017 žalobce poukázal na Protokol o kontrole vydaný opět Oblastním inspektorátem práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj ze dne 26. 6. 2017, č. j. 9504/9.71/17-8. Jak žalobce upozornil, i zde byli kontrolováni při práci členové žalobce, a to i z hlediska umožnění výkonu nelegální práce, přičemž opět nebyly zjištěny žádné nedostatky. Tedy i v tomto případě dospěl posledně citovaný inspektorát práce v totožné otázce k jinému závěru, než Oblastní inspektorát práce pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj v nynější věci.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

12. Ve vyjádření k žalobě žalovaný předně odkázal na odůvodnění napadených rozhodnutí vzhledem k podobnosti žalobních námitek a námitek vznesených žalobcem během správního řízení. Pakliže vykonávaná práce naplní všechny znaky závislé práce, lze ji

vykonávat pouze v pracovněprávním vztahu. Orgány družstva jsou kolektivní, tudíž není nutně zaručeno, že člen družstva požadující vyšší právní ochranu toto posílení skutečně docílí. Uvedené nicméně není rozhodné, neboť v daném případě bylo prokázáno, že se jednalo o závislou práci. Správní orgány při stanovení sankce přihlédly ke všem skutečnostem, pokuta je přiměřená. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

13. Soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí oblastního inspektorátu včetně řízení předcházejícího jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
14. Předmětem sporu je otázka, zda shora uvedený cizinec A. Ch. vykonával pro žalobce ve dnech 11. 2. 2015 až 27. 2. 2015 závislou práci mimo pracovněprávní vztah, tj. nelegální práci ve smyslu § 5 písm. e) bodu 1 zákona o zaměstnanosti. Žalobce přitom poukazuje na rozhodné znění právní úpravy týkající se práce člena družstva pro družstvo.
15. S rekodifikací soukromého práva (tedy od 1. 1. 2014) byl vypuštěn bez náhrady § 5 odst. 3 zákoníku práce, dle něhož platilo: „*Pracovní vztahy mezi družstvem a jeho členy se řídí tímto zákonem, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak*“.³⁾ Uvedená poznámka pod čarou pak odkazovala na § 226 (nyní zrušeného) zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, dle něhož musí stanovy družstva obsahovat vznik a zánik členství, práva a povinnosti členů k družstvu a družstva k členům [odst. 1 písm. c)]. *Je-li podle stanov podmínkou členství též pracovní vztah člena k družstvu, mohou stanovy obsahovat úpravu tohoto vztahu. Tato úprava nesmí odporovat pracovněprávním předpisům, ledaže úprava je pro člena výhodnější. Není-li zvláštní úprava ve stanovách, platí pracovněprávní předpisy* (odst. 2).
16. Nově (od 1. 1. 2014) je tato problematika upravena v § 579 zákona o obchodních korporacích takto: *Podmiňují-li stanovy vznik členství pracovním poměrem člena k družstvu, může se členem družstva stát pouze osoba způsobilá k uzavření pracovní smlouvy* (odst. 1). *Členství v družstvu vzniká dnem vzniku pracovního poměru a končí dnem zániku pracovního poměru, je-li podle stanov podmínkou členství v družstvu pracovní poměr člena k družstvu; stanovy mohou určit, že členství nezaniká zánikem pracovního poměru* (odst. 2).
17. Z právě popsaného žalobce dovozuje, že pokud jeho stanovy nepodmiňují vznik členství pracovním poměrem, nelze z ničeho dovodit závaznost pracovněprávních předpisů (zejména zákoníku práce) ve vztahu k činnosti člena družstva pro družstvo. Dle žalobce se jedná o obchodněprávní vztah mezi členem družstva a družstvem. Tento názor ovšem není namístě, a to z následujících důvodů.
18. Klíčové je v nynější věci totiž to, že uvedený cizinec vykonával ve vztahu k žalobci závislou práci ve smyslu § 2 zákoníku práce, přičemž v souladu s § 3 téhož zákona může být závislá práce vykonávána výlučně v základním pracovněprávním vztahu, není-li upravena zvláštními právními předpisy. Základními pracovněprávními vztahy jsou pracovní poměr a právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr.
19. Správní orgány uvedly, že se jednalo o závislou práci a správní spis je pro tento jejich závěr dle soudu dostatečným podkladem. Vzhledem k tomu, že se bezesporu nejedná o žádný mimořádný případ, na nějž by dopadal zvláštní zákon (služební zákon, příp. o služebním

poměru příslušníků bezpečnostních sporů), nemůže být žádných pochyb o užití zákoníku práce.

20. Na tomto místě považuje soud za vhodné odkázat např. na nedávný rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 9. 2016, č. j. 36 Ad 39/2014, č. 3553/2017 Sb. NSS (www.nssoud.cz), dle něhož není rozhodná formálně právní deklarace právního vztahu (v uvedené věci byla závislá práce zastřena smlouvou o sdružení dle občanského zákoníku), nýbrž to, zda byly materiálně naplněny znaky závislé práce.
21. Vymezením znaků závislé práce ve světle právní úpravy účinné od 1. 1. 2012 se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35, č. 3027/2014 Sb. NSS (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud vymezil znaky, jež musí být naplněny, aby se dalo hovořit o závislé práci ve smyslu § 2 odst. 1 zákoníku práce. Těmito znaky jsou: 1. soustavnost, 2. osobní výkon práce a 3. vztah nadřízenosti a podřízenosti mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem (kdy je práce vykonávána jménem zaměstnavatele a dle jeho pokynů). Nejvyšší správní soud konstatoval, že „společným rysem a jakýmsi leitmotivem všech znaků závislé práce vymezených (nově) v § 2 odst. 1 zákoníku práce, je osobní či hospodářská závislost zaměstnance na zaměstnavateli. Tyto znaky slouží k odlišení závislé práce od jiných ekonomických aktivit (zejména samostatného podnikání), ale také od aktivit jiného charakteru (zejména mezilidské výpomoci). Proto musí správní orgány při postihování nelegální práce v řízení obviněnému prokázat naplnění všech těchto znaků – zaměstnanec osobně a soustavně vykonává práci jménem zaměstnavatele a podle jeho pokynů, přičemž se vůči zaměstnavateli nachází v podřízeném vztahu“.
22. Co se týká znaku závislé práce spočívajícího ve vztahu nadřízenosti a podřízenosti, Nejvyšší správní soud ve shora citovaném rozsudku konstatoval, že „vztah podřízenosti zaměstnance vůči zaměstnavateli představuje nutně subjektivní kategorii. Rozhodující je tedy zejména to, zda zaměstnanec sám vnímá své postavení jako podřízené a to je důvodem, proč respektuje pokyny zaměstnavatele. Pokud má ovšem správní orgán naplnění tohoto subjektivního znaku objektivně prokázat, musí zkoumat, zda je dána osobní závislost zaměstnance na zaměstnavateli a zejména co je její příčinou.“
23. Jak vyplývá ze správního spisu, dne 11. 2. 2015 provedl oblastní inspektorát práce kontrolu na pracovišti Výstavba skladů – stavba CTP Hradec Králové (Parlament HK), na adrese Bratří Štefanů v Hradci Králové. Kontrolovanou osobou byl žalobce, který na uvedeném pracovišti pracoval na základě objednávky výkopových prací od společnosti STROJRENT, s. r. o. Pro kontrolovanou osobu (žalobce) na daném místě vykonával výkopové práce A. Ch. Ten poté, co předložil svůj pas, uvedl, že je členem družstva a pracuje na zakázce pro společnost STROJRENT, s. r. o. Tuto práci vykonává s lopatou ve vlastnictví objednatele. Práci a ubytování mu zařídil „mafíán Oleg“, u kterého je i smlouva. Na daném místě měl A. Ch. dle svých slov pracovat již druhý den, na další den má jet zpátky do Brna na ubytovnu. Pracuje tam, kde mu „mafíán Oleg“ sežene práci.
24. Kontrolovaná osoba taktéž poskytla součinnost, ke kontrole uvedla následující. A. Ch. začal fyzickou práci vykonávat až dne 11. 2. 2015 (v den kontroly), kdy byla současně zaměstnavatelem odeslána Informace o nástupu do zaměstnání občana EU. A. Ch. byl řádně proškolen v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a dále seznámen se svým pracovištěm. Je členem družstva (dle předloženého potvrzení o členství je členem ode dne 2. 2. 2015, pozn. soudu), a z tohoto titulu na předmětné zakázce také pracoval. Na stavbě

pracoval v pozici stavebního dělníka, používal výhradně ruční nářadí ve vlastnictví žalobce. Pracovní úkol mu byl zadán dne 10. 2. 2015 Ing. M. H., který samostatně splněný pracovní úkol osobně převzal. V období od 10. 2. 2015 do 27. 2. 2015 odpracoval A. Ch. 33,5 hod., s docházkou výhradně v pracovní dny a s pracovní dobou 2–6 hodin denně. Za vykonanou práci mu vznikl nárok na odměnu člena družstva ve výši 1 874 Kč. Ubytování mu zajišťoval žalobce. Setkat se s uvedeným cizincem je možné po předchozí domluvě v sídle žalobce.

25. Poté, co správní orgán prvního stupně ověřil majetkové a osobní poměry žalobce ve veřejně přístupných databázích, vydal příkaz ze dne 26. 8. 2015, č. j. 15696/8.30/15-4, jímž shledal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, za což mu uložil pokutu ve výši 60 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Poněvadž žalobce podal včasný odpor, oblastní inspektorát práce pokračoval ve správním řízení. Během něj se opakovaně pokusil provést výslech svědka, cizince A. Ch., pokaždé neúspěšně, předvolání se nedařilo doručit, a to ani na adresu uvedenou samotným žalobcem. Žalobce se po celou dobu správního řízení bránil vesměs totožnou argumentací, a sice že A. Ch. nevykonával závislou práci, nýbrž práci člena družstva pro družstvo.
26. Naproti tomu oblastní inspektorát práce, a posléze i žalovaný shledali, že všechny znaky závislé práce byly naplněny. A. Ch. předmětnou práci vykonával soustavně (více než dva týdny), osobně (nikdo ho nezastupoval), ve vztahu podřízenosti vůči žalobci (dle pokynů Ing. M. H., předsedy žalobce; jménem žalobce coby dodavatele zakázky pro společnost STROJRENT, s. r. o.; žalobce poskytoval pracovní pomůcky; stanovení pracovní doby, proškolení v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví). Opomenout nelze ani odměnu za vykonanou práci.
27. Soud se s těmito závěry plně ztotožnil. I dle soudu je přinejmenším pozoruhodné, že A. Ch. se stal členem družstva dne 2. 2. 2015, tedy jen pár dnů před počátkem výkonu předmětné práce, navíc v ten samý den, kdy si společnost STROJRENT, s. r. o., u žalobce objednala předmětné výkopové práce.
28. Žalobcem namítaná skutečnost, že stanovy žalobce nepodmiňují vznik členství uzavřením pracovního poměru, nejsou v nyní posuzované věci relevantní. Stěžejní je naopak pravidlo, že závislou práci nutno vykonávat výlučně v pracovněprávním vztahu, a to i v případě člena družstva, jehož členství nebylo pracovním poměrem (resp. obecně pracovněprávním vztahem) podmíněno. Vypuštění § 5 odst. 3 v zákoníku práce neznamená, že by se na výkon práce člena družstva pro družstvo zákoník práce již vůbec nevztahoval. Spíše naopak, bez tohoto speciálního ustanovení platí obecně shora uvedené pravidlo o výkonu závislé práce výlučně v pracovněprávním vztahu. Pakliže práce člena družstva pro družstvo naplní znaky závislé práce, je aplikace uvedeného pravidla nesporná.
29. Tvrzení, že členové družstva mají zcela jiné, silnější postavení, než zaměstnanci, je sice obecně akceptovatelné, ale nikoliv v situaci, kdy (formální) členové družstva jsou ve faktickém postavení zaměstnanců, a tudíž mají ono slabší postavení. A právě to se dle soudu prokázalo. Soud nemá pochybnosti o tom, že uvedený cizinec vykonával pro žalobce závislou práci, a to mimo pracovněprávní vztah – absence pracovněprávního vztahu mezi žalobcem a uvedeným cizincem není mezi stranami sporná. Žalobce (právnícká osoba) tak umožnil výkon nelegální práce, čímž spáchal správní delikt dle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti.

30. Dle § 140 odst. 4 písm. f) citovaného zákona v rozhodném znění platilo, že za uvedený delikt se uloží pokuta do 10 000 000 Kč. Žalobce považuje pokutu ve výši 60 000 Kč za nepřiměřenou, a to s ohledem na to, že se mělo jednat o umožnění výkonu nelegální práce pouze jednomu cizinci a po dobu pouze dvou týdnů. Soud tento názor nesdílí. Správní orgány dostatečně pečlivě vysvětlily, v čem spočívala nebezpečnost žalobcova jednání (zejména nepřiměřené zvýhodnění na trhu práce oproti konkurentům a oslabení právního postavení cizince atd.). Taktéž vzaly v potaz ekonomickou situaci žalobce, jenž tyto závěry nikterak nerozporoval. Dlužno dodat, že uložená pokuta ve výši 60 000 Kč představuje pouze 0,6 % z horní hranice zákonné sazby pro uložení pokuty. Jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000-62, č. 225/2004 Sb. NSS, za „zjevně nepřiměřenou“ nejspíše nebude možno považovat pokutu uloženou ve 4 % zákonného rozpětí (myšleno horní hranice sazby). I ve světle citované judikatury má soud za to, že uložená pokuta byla jak zákonná, tak přiměřená ohledem na okolnosti spáchání správního deliktu i osobu pachatele.
31. Pouze pro úplnost lze uvést, že přesné znění rozhodného ustanovení bylo „*pokuta do 10 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. c) a e) 50 000 Kč*“. Jednalo se ovšem o zjevnou legislativní chybu. Do dne 19. 10. 2014 platilo, že za uvedený správní delikt se uloží pokuta do 10 000 000 Kč, nejméně však ve výši 250 000 Kč. Ústavní soud ovšem dospěl k názoru, že příslušná spodní hranice pokuty je zjevně nepřiměřená a porušuje ústavněprávní předpisy. Nálezem ze dne 9. 9. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13 (č. 219/2014 Sb.), ustanovení § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti ve slovech „*nejméně však ve výši 250 000 Kč*“ proto zrušil. Ústavní soud však daným nálezem předběhl zákonodárce, který se novelou zákona o zaměstnanosti č. 136/2014 Sb. rozhodl snížit předmětnou minimální výši pokuty, a to na částku 50 000 Kč. Novela v okamžiku vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů již byla platná, ovšem čekala na svoji účinnost stanovenou od 1. 1. 2015. Zákonodárce nedokázal reflektovat nález Ústavního soudu. Zmíněná novela totiž obsahovala v bodě 50 slova „*V § 140 odst. 4 písm. f) se částka „250 000 Kč“ nahrazuje částkou „50 000 Kč*“, což za stavu, kdy dané ustanovení žádnou výši minimální sankce neobsahuje, představuje zcela neúčinné ustanovení, neboť novela v tomto znění nemá co novelizovat. Uvedenou nesprávnost napravila až novela provedená zákonem č. 203/2015 Sb. účinná od 1. 10. 2015, jež zcela jasně zavedla minimální hranici ve výši 50 000 Kč.
32. Pokud jde o odkazy na postup jiného oblastního inspektorátu práce (pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj), pak lze uvést následující. Co se týká dvou předložených protokolů o kontrole (ze dne 8. 7. 2016, č. j. 11590/9.71/16-8, a ze dne 26. 6. 2017, č. j. 9504/9.71/17-8), pak nutno dodat, že tyto nejsou předmětem nynějšího řízení, soud se jimi proto dále nezabýval, a to zejména vzhledem k odlišným skutkovým okolnostem plynoucím z odlišných předmětů kontrol. To v zásadě platí i pro rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj ze dne 21. 9. 2015, č. j. 14839/9.30/15-16, zde je situace jiná toliko v tom, že toto rozhodnutí bylo současně předmětem řízení vedeného před zdejším soudem pod sp. zn. 29 Ad 3/2016, jeho obsah je tak soudu znám. Soud souhlasí se žalovaným, že zde k žádnému rozporu v tvrzení dvou různých oblastních inspektorátů práce nedošlo. I Oblastní inspektorát práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj v daném případě shledal, že předmětná práce cizinců P. D., O. D. a M. S. (členů družstva) pro družstvo naplnila znaky závislé práce. Byť byl celkový závěr Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj správný, což aproboval jak žalovaný, tak zdejší soud v rozsudku ze dne 29. 6. 2018, č. j. 29 Ad 3/2016-45, přesto lze konstatovat, že se uvedený oblastní inspektorát práce dopustil v odůvodnění jistých

nepřesností. Jedná se právě o věty citované žalobcem. Dle soudu zde oblastní inspektorát práce zaměnil vznik členství a výkon práce. Neplatí, že „výkon práce družstevníků pro družstvo nemusí být podmíněn uzavřením pracovní smlouvy“ (str. 6 odůvodnění), nýbrž vznik členství v družstvu nemusí být podmíněn uzavřením pracovní smlouvy (viz kontext daného odstavce a samotným oblastním inspektorátem citovaný § 579 zákona o obchodních korporacích). Stejně tak tvrzení, že „[m]ezi družstevníkem a družstvem tak existuje pracovní vztah (...), resp. pracovní poměr (...), ale nezaložený pracovní smlouvou“ (str. 8 odůvodnění), nutno označit za poněkud nepřesný. Z § 33 odst. 1 zákoníku práce jasně plyne, že pracovní poměr se zakládá pracovní smlouvou mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem. Uvedené nepřesnosti nicméně neměly vliv na správnost a zákonnost citovaného rozhodnutí. Postoj, že pokud práce družstevníka pro družstvo naplňuje znaky závislé práce, je třeba tuto práci vykonávat v pracovněprávním vztahu, na nějž plně dopadají pracovněprávní předpisy, byl oběma oblastními inspektoráty práce zastáván shodně.

33. Vzhledem k tomu, že jde o správní trestání, zabýval se soud rovněž tím, zda nebyla v mezidobí přijata nová právní úprava, jež by byla pro žalobce příznivější (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, č. 3528/2017 Sb. NSS). Po prostudování změn v relevantní právní úpravě lze konstatovat, že tomu tak není. Zatímco skutková podstata předmětného správního deliktu zůstala stejná, zákonná sazba pokuty jistých změn doznala. K nezměněné horní hranici ve výši 10 000 000 Kč přibyla (jak již bylo shora naznačeno) dolní hranice ve výši 50 000 Kč.

V. Závěr a náklady řízení

34. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
35. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. června 2018

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu